

Можливі ознаки насильства над дитиною (онлайн і в родині)

- Зміни в поведінці чи в емоційному стані. Замкнутість дитини, різка зміна в поведінці з іншими дітьми чи вчителями, втрата інтересу до навчання або різке зниження успіхів у навчанні. Дитина часто засмучена та не фокусує увагу.
- Ховає чи вимикає телефон/планшет, коли ви наближаєтеся до неї. Не хоче розповідати, з ким вона спілкується.
- Зникнення чи поява грошей/подарунків.
- Дитина виявляє сексуалізовану поведінку в допіллітковому віці/знає про сексуальні стосунки набагато більше за однолітків/виявляє страх перед жінками (чоловіками)/розповідає про насильство вдома.
- Дитина завжди похмура, голодна, одягнена не за погодою, неохайна, можливо, ви помічали за нею крадіжки.
- Дитина поводить себе агресивно з іншими дітьми або стає жертвою цькування.
- Синці на обличчі та інших частинах тіла.

Якщо дитина розповідає про те, що вона надіслала комусь із дорослих чи незнайомих в Інтернеті свої інтимні фото та/або хтось змушує її це робити, то в жодному випадку не звинувачуйте дитину. Необхідно її підтримати, заспокоїти та звернутися в поліцію з копією всього листування. У жодному разі не можна платити гроші, надсилати ще більше відвертих матеріалів, а тим більше зустрічатися з такою людиною.

Для довідок: гаряча лінія 116 111
(працює пн-пт з 12.00 до 16.00).

Дедалі більше дітей та підлітків мають доступ до Інтернету з більш раннього віку. Тому важливо, щоб усі дорослі, які працюють із дітьми, розуміли, що діти роблять в Інтернеті, що їх там приваблює, а також які там існують ризики. Більшість випадків насильства над дітьми в Інтернеті відбувається не тому, що батькам байдуже, а тому, що вони не розуміють можливих загроз та не обговорюють їх із дитиною, не знають, що дитина робить онлайн, або вважають, що їхня дитина «такого» ніколи не зробить.

Якщо в школі стався випадок секстингу, важливо підтримати дитину та батьків. Не дивіться ці фото/відео. Постраждала дитина має зробити копію сторінок, де побачила матеріали. Далі потрібно звернутися в службу підтримки соціальних мереж із проханням видалити матеріали, а також провести бесіду з дітьми, які розповсюджують ці фото чи бачили їх, і попросити дітей негайно їх видалити. Варто розповісти, що, переглядаючи чи поширюючи такі матеріали, вони порушують закон. Намагайтеся не надати історії додаткової популярності в школі та стежте за тим, щоб постраждала дитина не стала жертвою булінгу.

Якщо ви виявили фізичне/сексуальне насильство над дитиною, то необхідно звернутися в поліцію та в службу у справах дитини вашого району.

Якщо ви хочете провести урок із дітьми на цю тему, ви можете знайти всі матеріали (відео, розробка уроку, презентація та макет брошури) за посиланням:

Матеріали розробила Анастасія Дьякова, координатор програм із захисту дітей від насильства Офісу Уповноваженого Президента України з прав дитини. Засновниця #stop_sexтинг

Більше детальної інформації про захист дітей в Інтернеті:
Facebook Stop_sexтинг

ВИДАВНИЦТВО
РАНОК

Уповноважений Президента
з прав дитини

STOP
sexTING

**ДІТИ ТА
ПІДЛІТКИ
В ОНЛАЙНІ**
Поради для батьків
та вчителів

Квести Facebook: Stop_sexтинг

Photo by Gaëlle Marcel on Unsplash

Які є ризики онлайн і що робити?

1. Шкідливий контент (наприклад, візуалізація насильства, порнографія). Дитина може потрапити на такі сайти випадково, тому обов'язково встановіть батьківський контроль на всіх пристроях, якими вона користується. Контроль може бути декількох видів: налаштування на пристрої, завантажені додатки, обмеження в соціальних мережах, обмеження на пошукових сайтах. Вивчіть, що саме обмежує контроль кожного виду. Також варто перевіряти, чи відповідають ігри та фільми віковій вашої дитини.

2. Суїцидальні та екстремістські групи в соцмережах. Під час бесіди з дитиною не використовуйте назв ігор та намагайтеся уникати слів, які можуть спровокувати додатковий інтерес до них з боку дитини. Говоріть про те, що в Інтернеті багато інформації і, на жаль, не вся вона правдива, безпечна та корисна. Тому дитині слід бути уважною та розповідати дорослим про підозрілі дії в Інтернеті.

3. Трудова чи сексуальна експлуатація

У вас має бути домовленість із дітьми про те, що їм не слід приймати пропозиції в Інтернеті (у тому числі й стосовно роботи) без узгодження з вами. А також в жодному разі не зустрічатися без вашої згоди із незнайомцями з Інтернету.

4. Кібербулінг — цькування, що може стати результатом/причиною реального цькування у школі. Ми питаємо дітей, як їхні справи в школі, але як часто ми питаємо, як їхні справи в Інтернеті? Насправді Інтернет відіграє в житті дітей не меншу роль, ніж офлайн-життя. Якщо дитина постраждала від кібербулінгу, варто розібратися в причинах, підтримати її, а також звернутися до адміністраторів соцмережі для видалення неприйняттого контенту. Не можна забороняти дитині використання мережі, бо це ізолює її та спонукає шукати інші шляхи доступу в Інтернет.

5. Онлайн-ігри. Діти обожають онлайн-ігри. Але все частіше це стає загрозою для їхньої безпеки. Численні ігри заохочують до здійснення покупок, на які діти витрачають купу батьківських грошей. Також в іграх є можливість спілкування в чаті. Злочинці часто пропонують дітям «купити» перехід на наступний рівень, а для цього просять надати всю інформацію щодо кредитних карток їх батьків. Також чати онлайн-ігор — гарна можливість для кібергрумінгу.

6. Кібергрумінг — налагодження довірливих стосунків із дитиною в Інтернеті з метою її сексуальної експлуатації в Інтернеті чи в реальному житті.

Сексторшен — налагодження довірливих стосунків із дитиною в Інтернеті з метою отримання її інтимних фото чи відео, подальшого шантажування та вимагання грошей чи додаткових фотографій. Злочинці зазвичай знайомляться із дітьми за допомогою соцмереж, онлайн-ігор, Telegram-каналів, розсилаючи сотні повідомлень і запитів на дружбу. Інколи вони можуть видавати себе за підлітків, в інших випадках — створювати сторінки реальних дорослих у соціальних мережах.

Детальніше про те, як це працює:
[YouTube. Stop Sexting Ukraine.](#)

7. Секстинг — обмін (у тому числі і між підлітками) власними фото/відео/текстами сексуального змісту. Стає дедалі популярнішим у підліткових стосунках. Діти все частіше сприймають це як норму та прояв довіри, вивчення своєї сексуальності, флірт, вважаючи це безпечнішим за секс. Але вони не завжди бачать зв'язок між діями в Інтернеті та ризиками в реальному житті. Секстинг призводить до залежності від отримувача фото, булінгу та звичайного, а також може стати причиною непотрапляння на омріяну роботу чи навчання. Крім того, для дітей це порушення закону. Навчіть дитину використовувати «тест білборду»: перш ніж надіслати якесь фото або повідомлення, подумай, чи готовий/готова ти побачити це на білборді поруч зі своєю школою.

Що зробити батькам/вчителям?

- Налагодити з дитиною довірливі стосунки. Запровадити традицію сніданків без телефонів та Інтернету. Більше часу проводити разом.
- Роз'яснити дитині можливі ризики, домовитися про заборону надсилати свої інтимні фото/відео та зустрічатися після онлайн-знайомств. Заборонити обговорення інтимних питань у соцмережах — розкажіть дитині, що її сторінку можуть зламати і вся інформація стане відома злочинцям або «недругам».
- Пояснити дитині, що люди в мережі не завжди ті, за кого себе видають, навіть якщо налагодили дуже теплі стосунки з нею в онлайні. Тому краще не спілкуватися з незнайомцями.
- Роз'яснити, що все, що потрапило в онлайн-простір, уже ніколи не буде тасмницею, тому краще закрити від незнайомців свою сторінку та список друзів, не вказувати адресу, номер телефону та школи, ні з ким не ділитися особистою інформацією.
- Обговорити, які сайти та мережі використовує дитина. Навчити її налаштовувати приватність сторінки, визначати, хто може писати особисті повідомлення та коментарі, як видаляти повідомлення та створювати чорні списки користувачів. Самому зареєструватися в мережі та переглядати стрічку дитини і список її друзів.
- Попросити не відповідати на небажані, дивні повідомлення надіслані на електронну пошту та в соцмережах і розповідати про те, що викликало збентеження під час спілкування в мережі.
- Не просіть дитину видалити всі сторінки — це ізолює її від однолітків. Хоча варто пам'ятати, що реєстрація в соціальних мережах дозволена лише з 13 років.